

CHUYÊN ĐỀ: “ĐẠO SỬ”

Bài số 5

CUỘC KHẢO ĐẢO

Đối với

ĐỨC CAO THƯỢNG PHẨM

(Phụ trách: HT. Mai Văn Tâm)

I- ĐỨC CAO THƯỢNG PHẨM VỀ THẢO XÁ HIỀN CUNG.

(Trích từ Đạo Sử I của Bà Nữ Đầu Sư Hương Hiếu)

Đức Cao Thượng Phẩm vâng lệnh Đức Chí Tôn phá rừng xong, xây cất Tòa Thánh tạm, Hậu Điện, Đông Lang, Tây Lang, Trường Học, Trù Phòng (đều bằng tranh) và đào giếng (mà hiện giờ còn di tích mấy cái giếng gần Tòa Nội Chánh đó).

Thảm thay!

Trời đương thanh,
Biển đương lặng,
Gió đương êm.

Bỗng đâu đất bằng sóng dậy, nước lũ khuấy nên hồ đem đến gieo ác cảm cho Đức Cao Thượng Phẩm, làm cho Đức Ngài phải về Thảo Xá Hiền Cung. Đức Ngài quá buồn, vì vâng lệnh Đức Chí Tôn về Tây Ninh mở Đạo, Ngài phải bỏ sở làm chưa hưu trí, con còn đang du học tại Paris.

Nhớ lại lúc bỏ sở làm thì anh em bạn nói rằng: Thầy Tư, sao Thầy quá tin dị đoan; con còn đang học bên Pháp mà Thầy đi như vậy thì việc học của con phải dở dang sao?

Nhưng Ngài nhất quyết nghe lời Đức Chí Tôn dạy mà thôi, nên Ngài thu xếp gia đình, bỏ sở làm về Tây Ninh lo Đạo, chịu biết bao nhiêu cảnh gian nguy vì xưa đến đây đầy những bụi cây, thú dữ phải ăn vác nằm sương mới tạo thành Tòa Thánh tạm và xây cất đủ mọi nơi thành khoảnh thì lại bị thiên hạ đuổi đi!!!

Đức Ngài về Thảo Xá, vì buồn rầu, vì xấu hổ với anh em bạn, mặt mũi nào trở về sở làm được nữa, thế nên Ngài thất chí ước nguyện của Ngài không thành.

Vì khi ra đi Ngài quyết chí đem thân này làm con tể vật cho Đức Chí Tôn sai khiến, nhưng cơ đời rất nên cay nghiệt, xảy đến nhiều nỗi tang thương cho gia đình Ngài. Đức Ngài quá đau khổ có làm một bài thi tự thán như vậy:

Thi

*Công trình gây dựng Thất Tây Ninh,
Bằng địa sóng xao khiến rập rình.
Tà mị phàm rung rinh chất Thánh,
Mùa màng sâu phá hoại hồn kinh.
Xưa Tòa Thánh dập diu lai vãng,
Nay Bửu Đình hiu quạnh lụy nhìn.
Thương Đạo mến Thầy xin sớm liệu,
Cộng tâm chung trí chớ làm thinh.*

THẤT NƯƠNG ĐIỀU TRÌ CUNG

(Cho Đức Thượng Phẩm một bài thi như dưới đây)

*Nghĩ giận mà ra bắt nực cười,
Nhờ ai an vị lại an nơi.
Trăm năm chửa giữ bền thân sống,
Một kiếp đã gây lấm tội đời.
Phẩm Phật ngời Tiên ai dẫn nẻo,
Ngai Thân vị Thánh kẻ toan đời.
Nhấn lời nói với phùng đen bạc,
Đến cửa Thiêng liêng ngó mặt Trời.*

Nỗi oan tình đó, không những Điều Trì Cung rõ thấu mà thi phàm mắt thịt của toàn Đạo bấy giờ ai cũng biết.

II- NGUYÊN NHÂN GÂY RA SỰ HIẾU LÂM.

(Trích từ sách “ Tiểu Sử Đức Cao Thượng Phẩm và Bà Đầu Sư Hương Hiếu” của HT. Trần Văn Rạng)

Mọi việc là do Bà Nguyễn Thị Hiếu (Do Bà kể lại lúc sanh tiền).

Việc thứ nhất: Bà thấy những người công quả bị chói nước, ăn không tiêu, Bà cĩ bỏ thuốc tiêu để bán lại cho người làm công quả phá rừng. Những kẻ ganh tị cho Bà làm tiền chur tín hữu.

Việc thứ hai: Một buổi sáng trên cầu ván nơi Thảo xá Hiền cung, Bà để một số hàng bông rau cải, để đem ra chợ bán. Một ít người đi qua thấy không biết cho là hàng bông của Chùa.

Việc thứ ba: Bà có lấy một số chai nước tương rỗng đem về Thảo xá Hiền cung để đựng nước cho Đức Cao Thượng Phẩm uống vì sợ chói nước (*Tây Ninh thuở trước nước rất độc*). Người ta cho Bà lấy chai còn nước tương.

Ba việc ấy khiến cho kẻ kém vị tha làm đơn thưa lên Hội Thánh. Việc này chưa ngã ngũ thì một vài người đưa tin này về Sài Gòn, thêm dệt thêm này nọ. Rồi họ kéo lên Thủ Đức xúm lập vi bằng. Trong đó có Ông Nguyễn Phát Trước tính nóng nảy, nhất quyết đưa một số người về Tòa Thánh vấn nạn. Hậu quả của việc bạo hành đó, Ông Trước sau khi về Sài Gòn, một thời gian bị đèn Manchon phụt xăng cháy, người Ông bị thiêu.

Nguyễn Phát Trước tự Tư Mất mà các tay giang hồ thời bấy giờ quen gọi là anh Tư Đại Ca. Khi Ông được tin nhà Ông Đốc học Đồn Văn Bản có Đàn Cơ thỉnh Tiên, Ông đến xem thực giả. Chính Đàn Cầu Kho này đã thu nhận Ông là Môn đệ của Đức Cao Đài (1926).

Tính khí Ông ngang tàng, là trùm du đảng vùng Sài Gòn - Chợ Lớn, Chính quyền Pháp cũng nể vì Ông. Cũng có điều lạ, Ông rất sợ Đức Chí Tôn sau khi theo Đạo, Ông lập Thánh Thất Chợ Lớn tại nhà Ông, trên lầu thờ Thầy, dưới dùng làm nhà ở và tiếp khách. Đạo hữu đến cúng kiến tại Thánh Thất của Ông rất đông, có lẽ họ dựa vào Ông để được che chở khỏi bị các tên du đảng bắt nạt hay một lý do huyền nhiệm nào khác.

Sau khi khai Đạo ở Gò Kén (15-10-Bính Dần), Ông được ân phong Lễ sanh Mất Mục Thanh (Phái Thái). Ông vâng mệnh Ngài Thượng Đâu Sư lập Thánh Thất Trước Lý Minh Đài. Tại đây, quyển "Đại Thừa Chơn Giáo" ra đời (1936), làm nền tảng Cơ Vơ Vi gốc từ Cao Đài Phổ độ mà ra.

Nghe tin đồn Ngài Cao Quỳnh Cư lạm dụng, Ông vốn nể nể nảy bùng bột vôi về Tây Ninh bạo hành. Hậu quả cách đó không lâu Đức Chí Tôn đem Ông về. Cái chết của Ông thật thê thảm. Lúc bấy giờ ở Chợ Lớn các nhà sang trọng dùng đèn Manchon treo giữa nhà nhưng cái bơm hơi chuyên xuống đất, Ông lại nằm gần cái bơm hơi này, quấn chặt. Không rõ vì lẽ nào, cái bơm phát nổ, đèn phụt cháy luồn xuống cái bơm bắt lửa qua cháy cái khăn. Hạ bộ của Ông bị phỏng nặng hỏa nhập, nên vừa đến bệnh viện thì Ông chết (1929).

Ngài Thượng Đâu Sư có đến phúng điếu và chia buồn cùng bà Nguyễn Phát Trước và có nói câu "Thầy đem em Tư về sớm là cái hay cho cơ Đạo". Ngay đêm hôm đó, đồng tử Trần Văn Hoàng (Con Ông Trần Văn Ta) chấp bút. Thái Mục Thanh nhập đàn, tỏ vẻ hối tiếc những việc làm đã qua và Ông khuyên gia đình nên tu niệm.

Nhằm tạo một giải pháp danh dự cho Đức Cao Thượng Phẩm, Ngài Đâu Sư Thượng Trung Nhựt đề nghị bỏ thăm kín việc ở lại Tòa Thánh của Đức Cao Thượng Phẩm. Trong 45 chức sắc nam nữ có mặt: 27 thăm chống ở lại, 15 thăm thuận và 3 thăm trắng. Đức Hộ Pháp tuyên bố: "Dù 3 thăm trắng nhập vào 15 thăm thuận vẫn ít hơn 27 thăm chống. Vậy Anh Tư nên về Thảo Xá Hiền Cung". Chính Đức Hộ Pháp cũng đi an dưỡng nơi Thánh Thất Thủ Đức, đàn Cơ 26/2 Mậu Thìn (1928), Đức Chí Tôn giao cho Thượng Đâu Sư Chưởng quản Tòa Thánh dàn xếp cơ khảo Đạo vì Tư Mất là người do Ngài Thượng Phổ độ nên rất kính trọng Ngài.

III- TÌNH TRẠNG ĐỨC CAO THƯỢNG PHẨM.

(Trích từ Đạo Sử I của Bà Nữ Đâu Sư Hương Hiếu)

Đức Cao Thượng Phẩm từ ngày về Thảo Xá Hiền Cung xem Ngài hình thể hao mòn, sức yếu thân gầy, sắc diện âu sầu buồn bã.

Sự nhận thức có lẽ Ngài thọ bệnh thất chí, vì hành Đạo không được y theo sở nguyện trong nền Đạo buổi sơ khai lo truyền giáo Phổ độ như sanh, mà Ngài lại an ổn tại tư gia, nên Ngài bức tức, vì Đạo vì Thầy mà bị họ ngăn trở bước đường hành Đạo.

Thiết tưởng những người có đủ đức tin nơi Chí Tôn thì đâu có sản nghiệp triệu phú cũng không thể ngồi an hưởng riêng cho được, huống chi Đức Thượng Phẩm là Môn Đệ tin tưởng Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu buổi đầu tiên.

Khi Đức Chí Tôn giáng trần khai Đạo, giáng huyền diệu Cơ bút thâu Môn Đệ dạy thờ Thiên Nhân trước hết cũng tại nhà của Ngài, nên lòng thành kính Đạo thật là đầy đủ. Các Đấng Thiêng Liêng giáng Cơ dạy Đạo, thì Đức Thượng Phẩm cùng Đức Hộ Pháp phò loan, hai Ngài lãnh hội giáo lý nhiều hơn hết.

Đức Thượng Phẩm là người cương quyết thi hành trọn Đạo phước Đời, thu xếp gia đình nghỉ làm việc Cờ Mi, không màng danh lợi, trọn tin theo lời Thánh giáo của Chí Tôn về ở chùa Gò Kén thường xuyên hành Đạo. Khi dời về Tòa Thánh thì Ngài cũng trọn tâm lo xây dựng cơ nghiệp Đạo.

Đến khi gặp cơn khảo đảo, bị nhơn sanh bạc đãi buộc lòng lui về tư gia, thì dầu đủ nghị lực tinh thần cũng phải buồn lòng thất chí, nên lâm bệnh, lương y khó phương điều trị cho lành mạnh. Chức Sắc Hiệp Thiên Đài, Cửu Trùng Đài lo cuộc lễ tiếp rước Đức Thượng Phẩm về Tòa Thánh và tạo lập Tịnh Thất cho Thượng Phẩm nhập tịnh.

Cả Chức Sắc Hội Thánh đồng tâm tuân lệnh Đức Chí Tôn tức cấp lo tạo Tịnh Thất tại nơi cụm rừng (*Chỗ Báo Ân Từ hiện nay*).

Ngày 15 tháng 10 năm Mậu Thìn (1928)

Bảy giờ sáng một đoàn xe hơi Chức Sắc Đại Thiên Phong Hiệp Thiên, Cửu Trùng đến Thảo Xá Hiền Cung rước Đức Thượng Phẩm thì Ngài cũng vui lòng lên xe về Tòa Thánh nhập Tịnh Thất. Hội Thánh có chọn Chức Sắc phụng sự mọi việc thường thức cho Ngài.

Đức Thượng Phẩm nhập Tịnh Thất một thời gian, bệnh tình cũng chưa thuyên giảm, hằng ngày kém ăn thiếu ngủ, Thánh thể xem đã gầy mòn.

Ngày 26 tháng Chạp năm Mậu Thìn (1928)

Ngài tỏ với người bạn thân là Bà Giáo Sư Hương Hiếu lo sắp đặt 6 giờ chiều trở về Thảo Xá, Ngài không cho Chức Sắc hay trước.

6 giờ chiều, Giáo Hữu Thượng Trí Thanh kêu một cỗ xe ngựa lót nệm để Ngài nằm, đi theo xe hộ vệ chỉ có người bạn thân của Ngài và Giáo Hữu Thượng Trí Thanh, đưa Ngài về Thảo Xá.

7 giờ rưỡi, tới nơi đỡ vào phòng nghỉ ngơi, xem được khỏe như lúc mới lên xe. Từ đây, ở yên nơi Thảo Xá.

IV- ĐỨC THƯỢNG PHẨM ĐĂNG TIÊN.

Ngày 01 tháng 03 Kỷ Ty (1929)

11 giờ trưa, Đức Thượng Phẩm cho mời Đức Hộ Pháp, cùng Ông Bảo Văn Pháp Quân, Bà Giáo Sư Hương Hiếu, Giáo Hữu Thượng Trí Thanh, Giáo Hữu Thượng Kỳ Thanh, Lễ Sanh Thượng Ngươn Thanh.

Đức Thượng Phẩm nhìn Đức Hộ Pháp trối rằng: Nay Qua về châu Đức Chí Tôn, em ở lại hiệp với Chức Sắc chung lo nền Đạo của Thầy cho được vẹn toàn mọi sự.

Anh dầu có nhắm mắt thì sự mất cũng như còn. Nói rồi tuôn hai hàng nước mắt, kể dạy qua nói với bạn thân của Ngài căn dặn để trọn tâm lo tròn phận sự; nói dứt lời thì Ngài xuất

linh hồn êm ái, gương mặt cũng như người đương ngủ. Có một điều phi thường là lời trời Ngài nói có hàng có chấm cũng như lúc mạnh khỏe. Cả Chức Sắc có mặt đều cảm động ngùi ngùi thương tiếc.

Khi Ngài dứt hơi thì đỡ ngồi dậy thúc xác ngồi kiết tường trước mặt lập bàn hương án chưng bông hoa trà quả. Đức Hộ Pháp ra kiếu cho thợ mộc đóng Liên Đài hình Bát Quái; thời Tý 12 giờ đại liệm, rồi thành phục tế lễ theo nghi tiết. Hội Thánh thông tri cho toàn Đạo các tỉnh đều hay đặng hành lễ cầu nguyện cho Đức Thượng Phẩm được tiêu diêu nơi miền Tiên cảnh.

Quàn tại Thảo Xá 3 ngày, Chức Sắc và Đạo Hữu nam nữ điều tế rất đông. Chức Sắc Hiệp Thiên Đài cầu Cơ bút, Đức Thượng Phẩm giáng Cơ tỏ vẻ vui mừng, được về bái mạng Đức Chí Tôn cùng Phật Mẫu nơi Bạch Ngọc Kinh và Diêu Trì Cung, đều ban ơn công nghiệp buổi khai Đạo tròn sứ mạng, Ngài tiếp cho một bài thi tứ tuyệt:

Thi

*Cao thanh miệng thế mặc chê khen,
Thượng trí màng chi tiếng thấp hèn.
Phẩm cũ ngôi xưa dầu rõ giá,
Từ bi tập tánh được thường quen.*

Ngài tỏ vẻ vui mừng nay đã thoát khỏi biển trần, về cảnh Thiêng Liêng Hằng Sống.

Ngày 3 tháng 3 Kỷ Ty (1929)

Hội Thánh rước Liên Đài về Tòa Thánh, sự sắp đặt thứ tự theo chương trình dưới đây:

- 1/. Tắm bâng Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ, kế tiếp là phước Thượng Phẩm.
- 2/. Bàn Hương án để Bửu Ảnh có đàn hầu, lỗ bộ và các tràng hoa.
- 3/. Nhạc Ta, nhạc Tây, nhạc Tiểu, nhạc Thổ.
- 4/. Bàn đưa, phúng, vãng, trên một trăm tám tiếp theo đồng nhi đọc kinh đưa.
- 5/. Thuyền Bát Nhã chở Liên Đài tiếp sau tang gia hiếu quyến.
- 6/. Chức Sắc Hiệp Thiên Đài: Hộ Pháp, Thượng Sanh, cùng Thập Nhị Thời Quân, kế tiếp Chức Sắc Cửu Trùng Đài Nam Nữ và Chức Việc, Đạo Hữu, đi đầu vào đến Đền Thánh mà đoạn chót còn ở tại Thảo Xá, đường dài 4.000 thước.

Cuộc rước Liên Đài rất tôn nghiêm long trọng. Khi thuyền Bát Nhã đến Tòa Thánh, di Liên Đài vào Bửu Điện an vị nơi phẩm trật của Hiệp Thiên Đài.

Đêm mừng 3 hành lễ Đức Chí Tôn, dâng sớ cầu nguyện Ôn Trên ban ân huệ cho chơn linh Đức Thượng Phẩm tiêu diêu cõi thọ.

Ngày mừng 4 tháng 3 Kỷ Ty: Chức Sắc và toàn Đạo các Tỉnh tế lễ phúng điệu rất đông đảo, cùng thân bằng cố hữu phúng điệu, quàn Liên Đài tại Bửu Điện tế lễ Cầu siêu....

Tới ngày mừng 8 tháng 3, sớm mai 8 giờ, di Liên Đài lên thuyền Bát Nhã đưa ra Bửu Tháp. Chức Sắc Hiệp Thiên Đài đọc ai điệu; Cửu Trùng Đài Đức Thượng Đầu Sư Thượng Trung Nhật đọc ai điệu, trạng tỏ công nghiệp hành Đạo của Đức Thượng Phẩm trong buổi sơ khai, đủ nghị lực tinh thần đối phó với quyền đời, nào là ngăn cấm áp chế không muốn cho mở mang căn bản nguồn cội của Đại Đạo nơi vùng Thánh Địa.

Bà Chánh Phối Sư Lâm Hương Thanh, thay mặt cho Nữ phái đọc ai điếu tỏ lòng mến tiếc Ngài vợ đấng Tiên, Hiệp Thiên Đài thiếu người phò loan đủ huyền diệu.

Khi đọc ai điếu xong, Chức Sắc, Chức Việc và Đạo Hữu nam nữ thành tâm kính lễ cầu nguyện cho Đức Thượng Phẩm được siêu thăng Tiên cảnh. Cuộc lễ long trọng an bài.

Thợ hồ lo xây Tháp cho Ngài, có gắn cẩm thạch mạ chữ vàng nơi Bửu Tháp Bát Giác; sau lưng có khắc bài kỷ niệm để tỏ dấu cảm hoài và noi truyền hậu thế.

Sau đây Đức Cao Thượng Phẩm có giáng cho hai bài thi khi đi Liên Đài ra Bửu Tháp:

*Xử áo trần hoàn đã rảnh tay,
Thung dung nhờ núp bóng Cao Đài.
Rừng tòng nhứt rọi khi mờ tỏ,
Sớm lác trắng lông kẻ tỉnh say.
Phi thị mặc đời nơi quán tục,
An nhàn rảnh dạ khách Thiên Thai.
Ngậm cười nêu quạt chờ sanh chúng,
Biển khổ ngày qua đếm một ngày.*

*Ngảnh lại mà đau cảnh đoạn tràng,
Cõi Thiên mừng đặng dứt giây oan.
Nợ trần đã phủi lòng son sắt,
Ngôi vị nay vinh nghĩa đá vàng.
Cõi tám chơn thành lòa nhứt nguyệt,
Phơi gan chí sĩ nhuộm giang san.
Bốn mươi hai tuổi sanh chưa phủ,
Để mắt xanh coi nước khải hoàn.*

V-THÁNH GIÁO ĐỨC CHỈ TÔN DẠY VỀ VIỆC ĐỨC CAO THƯỢNG PHẨM ĐĂNG TIÊN.

Tòa Thánh Tây Ninh, Le 16 Avril 1929

Ngày 7 tháng 3 Kỷ Tỵ (Giờ Tý)

THẦY

Các con,

Mỹ Ngọc! Kêu mấy anh con, kêu Nữ phái vì chúng nó vái ở dưới tội nghiệp.

Thầy đã nói rõ rằng: Thượng Phẩm phải về Thầy trước các con nhưng mà hại thay! vì biếng nhác các con không đọc Thánh Ngôn của Thầy mà kiếm hiểu.

Tắc! Con có nhớ Thầy nói với các con rằng: Đạo vốn Vô vi, nếu Thượng Phẩm không trở lại Thiêng Liêng chi vị, thì ai đem các Chơn hồn các con vào cửa Thiên giùm đó con, lại nữa các con vốn là kẻ dẫn đường cho cả Chúng sanh thay mặt cho Thầy nơi thế nầy về phần Đời còn phần Đạo cũng có đôi đứa con mới đặng cho, cười....

Con đừng phiến mà trách mấy anh con, nhứt là đừng nói rằng: Chúng nó giết Thượng Phẩm nghe, vì Thiên cơ đã định các con biết chi mà hờn trách lẫn nhau.

Thơ! Con phải xây cái Tháp của Thượng Phẩm phía trước cây ba nhánh, phải day mặt về Đông, giống như ngó vào Điện mà hầu Thầy vậy. Song ba tầng phải lợp ngói như nóc chùa của Đường Nhơn vậy nghe.

Đừng làm như cái Tháp của Bảo Đạo, vì hai đũa phẩm vị khác nhau, chung quanh Bát Quái, phải làm như hình có cột tại chính giữa Tháp phải có lỗ cho nhựt quang giọi tới Liên Đài.

Thầy thẳng.

HẾT